

Fremsat den 30. marts 2017 af undervisningsministeren (Merete Riisager)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse

(Indførelse af investeringsrammer på selvejeområdet)

§ 1

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 750 af 21. juni 2016, som ændret ved § 1 i lov nr. 1746 af 27. december 2016 og § 2 i lov nr. 192 af 27. februar 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 37, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »øvrige indtægter«: »under ét, jf. dog stk. 3«.

2. I § 37 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. stk. 3.«

3. I § 42 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Institutionerne skal efter anmodning fra undervisningsministeren indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 37, stk. 3 og 4.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

4. I § 42, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

5. I § 42, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 4, 2. pkt., ændres »stk. 2, 2. pkt.« til: »stk. 3, 2. pkt.«

§ 2

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 749 af 21. juni 2016, som ændret ved § 2 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »øvrige indtægter under ét«: », jf. dog stk. 3«.

2. I § 22 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. stk. 3.«

3. I § 26 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Institutionerne skal efter anmodning fra undervisningsministeren indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 22, stk. 3 og 4.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

4. I § 26, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

5. I § 26, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 4, 2. pkt., ændres »stk. 2, 2. pkt.« til: »stk. 3, 2. pkt.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1.1. Hjemmel til at tilpasse, udskyde eller standse de omfattede institutioners investeringer
 - 3.1.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.1.2. Indberetning af investeringsbudgetter og regnskabstal
 - 3.1.2.1. Gældende ret
 - 3.1.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes som led i udmøntningen af »Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti: Finansloven for 2017 (18. november 2016)«, hvor et element er indførelse af investeringsrammer på det statslige selvejeområde fra 2018.

Det følger af institutionslovgivningerne på Undervisningsministeriets område, at de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner har fri dispositionsret, dvs. de disponerer frit inden for deres formål ved anvendelse af tilskud, indtægter og kapital under ét.

Med lovforslaget foreslås der etableret hjemmel til, at undervisningsministeren kan pålægge de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner at tilpasse, udskyde eller standse planlagte investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer på ministerområdets statsfinansierede selvejende institutioner overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove. Der foreslås endvidere etableret hjemmel til, at institutionerne på undervisningsministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal. Endelig foreslås undervisningsministeren bemyndiget til at fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammerne, der fastsættes på de årlige finanslove.

Lovforslaget om flerårige investeringsrammer gælder nyinvesteringer, der omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance.

Lovforslaget omfatter de offentlige gymnasier, hf-centre mv., voksenuddannelsescentre og institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er selvejende institutioner omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har den 18. november 2016 indgået aftale om finansloven for 2017.

Af aftalen fremgår det, at »der er en aktuell udfordring med at nedbringe de allerede planlagte offentlige investeringer i bygninger og anlæg til de finansierede niveauer. Fremadrettet er der behov for en bedre styring af de offentlige investeringer, så der ikke planlægges og igangsættes flere infrastrukturprojekter, bygninger og anlæg, end der er råd til. Der er i den forbindelse behov for bedre styringsmæssige rammer for investeringer på det statslige selvejeområde. Det skal sikre, at man undgår en situation, hvor investeringer i den statslige selvejesektor, som ligger udover det forudsatte, medfører, at andre offentlige investeringer, herunder fx på transportområdet, skal reduceres. Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om, at der indføres investeringsrammer på det statslige selvejeområde fra 2018.«

Det statslige selvejeområde er en del af den offentlige sektor. Investeringerne på området tæller derfor med i den samlede ramme for offentlige investeringer og påvirker de offentlige finanser (faktisk og strukturel saldo) på samme måde som offentlige investeringer på andre områder (transportområdet, forsvaret, kommunerne, regionerne m.v.).

Modsat andre større offentlige områder er selvejeområdet imidlertid ikke omfattet af en reel udgiftspolitisk styring eller prioritering, da de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner inden for deres formål disponerer frit over de statslige tilskud og øvrige indtægter. Det faktiske samlede investeringsniveau i sektoren følger af summen af de investeringsbeslutninger, som træffes decentralt på de enkelte institutioner. Større investeringer i bygninger og anlæg skal forelægges Finansudvalget, men denne procedure muliggør ikke i praksis et centralt overblik over de samlede investeringer og giver ikke mulighed for en tværgående prioritering af investeringerne.

Der er derfor aktuelt kun begrænsede muligheder for at opføre, følge eller påvirke investeringsniveauet i sektoren, og de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioners in-

vesteringer kan derfor ikke indgå i en tværgående politisk prioritering af de samlede offentlige investeringer på linje med de øvrige offentlige områder.

Det forhold, at det samlede investeringsniveau i selvejesektoren ikke kan styres centralt, indebærer i sig selv en risiko for, at det samlede investeringsniveau kommer til at overstige det finansierede niveau. Den begrænsede mulighed for politisk prioritering medfører endvidere, at beslutninger i selvejesektoren om et øget investeringsniveau kan medføre behov for at nedbringe investeringsniveauet i den resterende del af den offentlige sektor tilsvarende, hvis rammen til de samlede offentlige investeringer skal overholdes. De frie muligheder for at foretage investeringer på selvejeområdet kan derved medføre en u hensigtsmæssig fordeling af de offentlige investeringer, idet det ikke kan sikres, at investeringerne foretages på områder, hvor behovet er størst, eller som har særlige politisk fokus på tværs af den offentlige sektor.

Der har hidtil ikke eksisteret et centralt overblik over de samlede budgetterede investeringer, da institutionerne ikke har været pålagt at indberette budgetter. Danmarks Statistik har opgjort de regnskabsførte investeringer på baggrund af institutionernes årsrapporter, der ikke giver mulighed for at opgøre investeringer i præcis overensstemmelse med nationalregnskabets principper.

Finansministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet har derfor i samarbejde med Danmarks Statistik udviklet en ny metode til opgørelse af investeringer på selvejeområdet, der bygger på indberetninger fra institutionerne. Den nye opgørelsesmetode vil bidrage til at skabe et større overblik over institutionernes realiserede og planlagte investeringsniveauer, hvilket åbner for, at der kan etableres et nyt styringsprincip, hvor investeringerne på selvejeområdet i højere grad inddrages i de samlede udgiftspolitiske prioriteringer.

Det foreslås på den baggrund, at der indføres flerårige investeringsrammer for de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioners investeringer fra 2018 og frem. Det nye styringsprincip indebærer, at der på finansloven fremadrettet vil blive fastsat et samlet, flerårigt investeringsniveau for de statsfinansierede selvejende institutioner under Undervisningsministeriet, dvs. offentlige gymnasier, hf-centre, voksenuddannelsescentre og institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Undervisningsministeren får med lovforslaget ansvaret for, at investeringsrammen overholdes, og dermed også pligten til at tilpasse, udskyde eller standse planlagte investeringer i tilfælde af overskridelse af den samlede flerårige investeringsramme. Ministeren kan således prioritere og fastsætte investeringsrammer på institutionsniveau.

Indførelsen af investeringsrammer omfatter også institutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet, dvs. universiteterne, professionshøjskolerne, erhvervsakademierne,

medie- og journalisthøjskolen, de maritime uddannelsesinstitutioner og Designskolen Kolding, jf. det af uddannelses- og forskningsministeren parallelt hermed fremsatte lovforslag.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Investeringsrammer

3.1.1. Hjemmel til at tilpasse, udskyde eller standse de omfattede institutioners investeringer

3.1.1.1. Gældende ret

Det følger af § 37 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 22 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionerne disponerer frit inden for deres formål ved anvendelsen af de samlede statslige tilskud og øvrige indtægter under ét. Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvortil tilskud er ydet, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal elever, der er ydet tilskud for.

Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i efterfølgende finansår og kan belåne institutionens aktiver, f.eks. med henblik på investeringer i ejendom. Ved iværksættelse af større bygge- og anlægsprojekter skal institutionerne have Finansudvalgets tilslutning, hvis anlægsprojektet har en totaludgift på 60 mio. kr. eller derover. De statsfinansierede institutioner er dermed underlagt andre styringskrav end fx. de loftbelagte udgifter i stat, kommuner og regioner.

Institutionernes ret til at disponere frit over institutionens midler skal ses i lyset af, at uddannelsesinstitutionerne er selvejende institutioner med bestyrelsen som øverste ledelse. Bestyrelserne varetager den overordnede og strategiske ledelse af institutionerne og skal herunder sikre en effektiv drift af disse. Bestyrelserne er over for undervisningsministeren ansvarlig for forvaltningen af statslige tilskud m.v. Bestyrelserne skal forvalte institutionernes midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionernes formål, og er herunder forpligtet til at vedligeholde institutionens bygninger på et forsvarligt niveau og at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter. Den enkelte institutions leder udøver sine beføjelser på institutionens vegne og under ansvar for institutionens bestyrelse. Der henvises til §§ 18-21 og 24 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og §§ 7-10 og 13 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Institutionslovenes sanktionsbestemmelser indebærer, at ministeriet kan give en institution påbud om at ændre en virksomhed, der ikke er i overensstemmelse med lovgivningen. Herudover kan ministeriet tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde eller kræve tilskud tilbagebetalt, såfremt lovgivningen ikke overholdes. Der er hjemmel til, at ministeren om nødvendigt kan afsætte bestyrelsen. Der henvises til lov

om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvor sanktionsbestemmelserne fremgår af §§ 50-53 samt § 20 stk. 2 og 3. I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår sanktionsbestemmelserne af § 29-30 a samt § 10, stk. 2 og 3.

3.1.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslaget omfatter, jf. ovenfor, de offentlige gymnasier, hf-centre mv., voksenuddannelsescentre og institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er selvejende institutioner omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Da investeringer foretaget af disse institutioner efter gældende regler ikke er underlagt central styring, og da investeringerne tæller med i opgørelsen af de samlede investeringer på tværs af den offentlige sektor og dermed den strukturelle saldo, påvirker de selvejende institutioners investeringer råderummet i den offentlige økonomi.

For at sikre en bedre fremadrettet central styring og tværgående prioritering af de offentlige investeringer foreslås det med lovforslaget, at de af lovforslaget omfattede institutioners investeringer fra 2018 og frem bliver underlagt centralt fastsatte flerårige investeringsrammer. Indførelsen af investeringsrammer indebærer, at der på finansloven fremadrettet fastsættes et samlet, flerårigt investeringsniveau for de selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område. Niveaulet for investeringsrammerne fastsættes således på de årlige finanslove.

Med lovforslaget etableres der hjemmel til, at undervisningsministeren kan pålægge en uddannelsesinstitution at tilpasse, udskyde eller standse planlagte investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Over for kravet om, at ministeren skal sikre, at institutionernes samlede investeringer holder sig inden for investeringsrammen, står også hensynet til de selvejende institutioners dispositionsfrihed. Det vil derfor ved udmøntningen af rammen blive tilstræbt, at institutionerne får den nødvendige fleksibilitet til at kunne foretage såvel større som mindre investeringer, og at eventuelle indgreb over for institutionerne i videst mulig omfang begrænses. Ministeren skal efter forslaget offentliggøre de flerårige investeringsrammer.

Det er hensigten, at muligheden for at standse en planlagt eller igangsat investering kun vil blive brugt i yderste konsekvens. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis en institution igangsætter et anlægsprojekt, selvom investeringen efter ministeriets udmelding ligger over den udmeldte ramme. Det kunne endvidere være tilfældet i en situation, hvor en institution ikke efterkommer ministeriets udmelding til institutionen om at nedskalere (tilpasse) en given investering.

Med investeringer forstås institutionens samlede investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret på balancen i institutionens årsregnskab.

Omfattet af investeringsrammen er alene nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af eksisterende (ikke-nyopført) bygninger, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog inkluderes i indberetningerne. Dette for at validere oplysningerne i forhold til den forskel i definition af investering, der er i regi af Danmarks Statistik og i årsregnskabsmæssigsammenhæng.

Nyinvesteringer, som institutionen udgiftsfører i resultatopgørelsen og dermed afskriver med det samme, er ikke omfattet af investeringsrammen.

Det skal desuden opgøres, hvis institutioner modtager ikke-statslige donationer og lignende, herunder både pengedonationer og donationer i form af aktiver. Det er ikke hensigten, at private donationer til institutionerne skal indgå i investeringsrammen. De samlede private donationer vil derfor blive fratrukket i forbindelse med opgørelsen af institutionernes investeringer.

Undervisningsministeriet vil efter en vedtagelse af lovforslaget udarbejde vejledningsmateriale med information til institutionerne om, hvordan opgørelsen af investeringer konkret foretages. Formålet med forslaget er således at tilvejebringe en mulighed for at følge og tilpasse investeringsniveauet i sektoren og pålægge den enkelte institution et konkret investeringsloft.

For at tage hensyn til, at investeringer ofte vedrører anlægsprojekter, som har en relativ lang tidshorisont, fastlægges investeringsrammerne årligt på finanslovene for budgetåret og de tre budgetoverslagsår (BO-år). Rammefastsættelsen kan tage udgangspunkt i uddannelsesinstitutionernes indberetning af planlagte budgetterede investeringer, idet der dog ved de årlige rammefastsættelser skal tages særskilt hensyn til, at investeringer dels oftest har et flerårigt sigt og en længerevarende beslutningsproces, dels kan opstå som følge af pludseligt opståede behov. Tidsperspektivet i forhold til udmelding af investeringsrammer følger de årlige finanslove.

En hensigtsmæssig forvaltning af investeringsrammerne forudsætter, at ministeriet er velinformeret om institutionernes budgetterede investeringsprojekter. Med forslaget forpligtes uddannelsesinstitutionerne derfor til efter anmodning fra undervisningsministeren at indsende flerårige investeringsbudgetter inklusiv prognose for investeringer i det aktuelle år, som indberettes til Undervisningsministeriet sammen med

regnskabstal for det forudgående år, jf. nedenfor under pkt. 3.1.2.

I tilfælde af, at de samlede indberetninger fra institutioner under Undervisningsministeriet viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, skal ministeren tage initiativ til at bringe investeringsniveauet i overensstemmelse med den ramme, som fastsættes på finansloven.

Ministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 37, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 2, og i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 22, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som affattet ved dette lovforslags § 2, nr. 2, kunne fastsætte regler om forvaltningen af den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove. Bemyndigelsen til undervisningsministeren giver mulighed for løbende at tilpasse forvaltningen af (dvs. administrationsmodellen for) de flerårige investeringsrammer.

I forhold til administrationen af investeringsrammerne har Undervisningsministeriet gjort sig følgende foreløbige overvejelser:

Det er umiddelbart ministeriets hensigt, at en tilpasningsproces indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende finansår, og at tilpasningen til investeringsrammen vil tage udgangspunkt i en dialog mellem ministeriet og institutionerne.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig frivillig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i det efterfølgende år, vil ministeren foretage en prioritering af de indmeldte investeringer efter en forhandling med institutionerne.

Prioriteringen vil kunne foretages på baggrund af kriterier som samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energidgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

Hertil kommer institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

Desuden vil regionale hensyn, herunder hensynet til udbudsforpligtelsen, kunne indgå som kriterium i prioriteringen.

Undervisningsministeriet vil drøfte modeller for tilpasning af investeringsrammer på tværs af institutioner med de respektive lederforeninger.

Ministeriet forventer at indkalde oplysninger fra institutionerne til brug for denne prioritering. Institutioner, der ikke har investeringer i de relevante år, eller alene har marginale investeringer, vil ikke indgå i denne proces. Ministeriet vil i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner kunne udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Har en institution eksempelvis ønsket at investere for 25 mio. kr., kan ministeriet efter forhandling, jf. ovenfor, vurdere, at der kan udskydes investeringer for 5 mio. kr., og som følge deraf tildele institutionen en individuel ramme på 20 mio. kr.

Den individuelle ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution inden for den tildelte institutionspecifikke ramme kan vælge selv at prioritere investeringerne og således fortsat disponere over, hvilke investeringer der igangsættes inden for rammen. Forventningen er dog, at der som oftest kan opnås enighed om, hvilke investeringer som institutionerne arbejder videre med.

Som anført ovenfor vil bemyndigelsen til ministeren kunne anvendes til løbende at tilpasse administrationen.

Ved konstatering af en manglende efterlevelse af en afgørelse om at tilpasse, udskyde eller helt aflyse dele af institutionens investeringer eller manglende efterlevelse af kravet om udarbejdelse og indberetning af regnskabstal og investeringsbudgetter, jf. pkt. 3.1.2, vil håndhævelse ske ved brug af institutionslovens almindelige sanktionsbestemmelser, dvs. bestemmelser om påbud i § 50, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., og § 29, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt bestemmelserne om tilskudsmæssige sanktioner i § 52 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Institutionen vil således i første omgang modtage et påbud om efterlevelse. Hvis bestyrelsen ikke overholder et sådant påbud, vil der kunne iværksættes tilskudsmæssige sanktioner i form af tilbageholdelse af tilskud, bortfald af tilskud eller krav om hel eller delvis tilbagebetaling af tilskud. I sidste ende vil bestyrelsen kunne afsættes.

3.1.2. Indberetning af investeringsbudgetter og regnskabstal

3.1.2.1. Gældende ret

Institutionernes regnskabsår er finansåret. Ved finansårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. Institutionens årsregnskab indsendes til Undervisningsministeriet. Regn-

skabet revideres af rigsrevisor i henhold til lov om revisionen af statens regnskaber. Dette følger af regnskabs- og revisionsbestemmelserne i § 42 i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 26 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Undervisningsministeren har indgået aftale med rigsrevisor om, at revisionsopgaven på de statsfinansierede selvejende institutioner varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en intern revisor (institutionsrevisor) en såkaldt § 9-aftale (jf. § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.).

Institutionens bestyrelse godkender årligt budget og regnskab. Dette følger af § 24 i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 7 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Institutionerne er omfattet af de budget- og bevillingsregler, der er fastsat af Finansministeriet i Budgetvejledningen, og som vedrører statsfinansierede selvejende institutioner.

Der er i institutionslovene hjemler til at indhente alle oplysninger fra institutionerne om uddannelserne, deltagere i uddannelse, udstyret, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler, institutionernes drift og i øvrigt om bestyrelsernes medlemmer til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger. Dette fremgår af § 54 i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 31 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Bestemmelserne omhandler alene oplysninger, institutionerne i forvejen er i besiddelse af.

3.1.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at kunne følge udviklingen på området vil der være brug for oplysninger fra institutionerne, der i dag ikke indberettes til Undervisningsministeriet.

Der vil med udarbejdelse og indberetning af regnskabstal og investeringsbudgetter med henblik på forvaltningen af investeringsrammerne være tale om nye oplysninger og derved en ny opgave, som ligger ud over de indberetninger, som institutionerne tidligere har været forpligtet til at varetage. Det er på den baggrund vurderingen, at der bør etableres hjemmel i institutionslovene til at pålægge institutionerne at udarbejde og indberette flerårige investeringsbudgetter.

Med henblik på at tilvejebringe det fornødne grundlag for at kunne forvalte investeringsrammerne, foreslås det derfor, at der etableres hjemmel til, at undervisningsministeren kan pålægge institutionerne at indberette investeringsbudgetter for indeværende år og de efterfølgende 4 år samt regnskabstal. Det forventes, at institutionerne to gange årligt vil blive pålagt at indberette dette. Det er nødvendigt med indberet-

ninger af hensyn til ministeriets løbende tilsyn med udviklingen i institutionernes investeringsbehov med henblik på iværksættelse af rettidig dialog om investeringsrammens størrelse og udmøntning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører merudgifter til administration af investeringsrammerne for staten, herunder de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner. Uddannelsesinstitutionerne vil skulle afsætte ressourcer til at udarbejde og indberette investeringsbudgetter flere gange årligt i forlængelse af, at de allerede udarbejder flerårige vedligeholdelsesplaner. Ligeledes vil ministeriet skulle afsætte ressourcer til at sikre monitorering af investeringsbudgetter og koordination af institutionernes budgetjusteringer i tilfælde af overskridelse af investeringsrammerne.

Der sikres en fremadrettet styring og tværgående prioritering af de offentlige investeringer og indføres investeringsrammer for de selvejende uddannelsesinstitutioner omfattet af lovforslaget. Dermed skabes mulighed for at pålægge de enkelte institutioner et investeringsloft, og herunder tilpasse, udsætte eller helt aflyse planlagte investeringer. Det forventes, at der for institutionerne kan være omkostninger forbundet med at tilpasse, udsætte eller helt aflyse planlagte investeringer.

I det omfang investeringsrammerne begrænser de af lovforslaget omfattede selvejende uddannelsesinstitutioners samlede investeringer, kan det bidrage til at forbedre den faktiske og strukturelle saldo for de offentlige finanser på kort sigt.

Ministerierne indhenter i dag ikke budgetter for de selvejende institutioner. Indhentning af investeringsbudgetter vil være en ny opgave, der vil kræve ressourcer.

Lovforslaget vil ikke indebære økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Såfremt, der måtte blive tale om, at investeringsrammerne fastsættes på lavere niveau fremover end det hidtidige investeringsniveau, vil lovforslaget have negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, i det omfang der ikke bliver tilsvarende højere investeringer på øvrige offentlige områder.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

I det omfang investeringsrammer begrænser institutionernes investeringer, kan det have negative miljømæssige konsekvenser, da uddannelsesinstitutionernes bygge- og anlægsinvesteringer, herunder energibesparende tiltag efter omstændighederne mindskes.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 16. december 2016 til den 26. januar 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Akademikerne, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier – Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenlutning, Danske Gymnasier, Danske Landbrugsskoler, Danske Regioner, Danske SOSU-skoler, Datatilsynet, Det Nati-

onale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af tekniske og administrative tjenestemænd (TAT), FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landbo-ungdom, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforeningen for VUC, Lederne, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), Rådet for Ungdomsuddannelser, Uddannelsesforbundet, Ungdommens Uddannelsesvejledning Danmark (UUDK), VUC Bestyrelsesforening.

Lovudkastet har endvidere været offentliggjort på Høringsportalen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Skaber mulighed for fremadrettet styring og tværgående prioritering af investeringsomfanget på det statsfinansierede selvejersområde.	Begrænser institutionernes investeringsmuligheder. De økonomisk negative konsekvenser heraf afhænger af den fastsatte ramme.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Større mulighed for centralt at tilpasse og prioritere investeringsomfanget i den offentlige sektor. Større indsigt for Undervisningsministeriet i institutionernes regnskabsførte og budgetterede investeringsudgifter.	Administrativt bebyrdende for Undervisningsministeriet årligt at skulle sikre, at de statsfinansierede selvejende institutioners samlede investeringsbudget holdes inden for investeringsrammen. Særligt i det omfang ministeriet skal sagsbehandle og prioritere investeringsprojekter for ca. 230 institutioner. Administrativt bebyrdende for institutionerne at udarbejde og indberette investeringsbudgetter flere gange årligt og herudover anvende en ny opgørelsesmetode.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Investeringsrammer kan mindske mulighederne for energibesparende tiltag.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X
--	----	--------------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i § 37, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v., disponerer institutionerne frit over de samlede statslige tilskud efter §§ 30, 31, 33 og 34 og over øvrige indtægter.

Med den foreslåede tilføjelse til bestemmelsen er der tale om en teknisk konsekvens af, at der indsættes et nyt stk. 3 i § 21 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i § 37 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse disponerer offentlige gymnasier, hf-centre og voksenuddannelsescentre frit inden for deres formål ved anvendelse af tilskud, øvrige indtægter og kapital under ét. Det er dog en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og formål, og gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Institutionernes investeringer er ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommune og regioner, og institutionerne kan frit anvende opsparede og lånte midler til investeringer, dog med forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter for Finansudvalget, jf. budgetvejledningen og de særlige bevillingsbestemmelser på finansloven, og med de begrænsninger for kapitalanbringelse, der følger af institutionslovgivningen i øvrigt.

Det fremgår af gældende regler, at bestyrelsen er øverste myndighed, jf. § 20, og skal forvalte institutionens midler sådan, at de bliver til størst mulig gavn for institutionernes formål, jf. § 20. Bestyrelsen er overfor undervisningsministeren ansvarlig for institutionens virke, herunder forvaltningen

Hensigten med lovforslaget og bestemmelsen er at skabe bedre mulighed for politisk prioritering af investeringsomfanget på det statsfinansierede selvejeområde. Niveaue for investeringsomfanget vil blive fastsat på de årlige finanslove. På finansloven vil der således fremadrettet blive fastsat et samlet, flerårigt investeringsniveau (en ramme) for de statsfinansierede selvejende institutioner under Undervisningsministeriet.

Med henblik på at kunne forvalte den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, foreslås det at indsætte et nyt stk. 3 i § 37, hvorefter at undervisningsministeren vil kunne pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Bestemmelsen vil dermed give ministeren mulighed for at pålægge den enkelte institution et konkret investeringsloft. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer. Dette vil ske som led i orienteringen af institutionerne i forbindelse med den almindelige finanslovsproces.

De investeringer, som ministeren vil kunne pålægge et gymnasium eller et voksenuddannelsescenter at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af eksisterende (ikke-nyopført) bygninger, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog indberettes.

I tilfælde af, at indberetningerne viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, vil der på Undervisningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

Efter det foreslåede stk. 4 bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove. Bemyndigelsen til undervisningsministeren giver mulighed for løbende at tilpasse forvaltningen af de flerårige investeringsrammer.

I forhold til forvaltningen af de flerårige investeringsrammer har Undervisningsministeriet gjort sig følgende foreløbige overvejelser:

Det er umiddelbart ministeriets hensigt, at denne tilpasning først og fremmest vil ske gennem dialog mellem ministeriet og institutionerne, hvor institutionerne anmodes om at revurdere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udskyde eller standse investeringsprojekter. En tilpasningsproces vil kunne indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende år. En i starten af 2018 indledt tilpasningsproces vil således kunne påvirke investeringsmulighederne i 2019.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med de enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne.

Der vil bl.a. kunne lægges vægt på kriterier som samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energiuudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

Hertil kommer institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

Desuden vil regionale hensyn, herunder hensynet til udbudsforpligtelsen, kunne indgå som kriterium i prioriteringen.

Det er forventningen, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil kunne udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Den institutionsspecifikke ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution inden for den tildelte individuelle ramme kan vælge selv at prioritere investeringerne og således forsat disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen.

Som anført ovenfor vil bemyndigelsen til ministeren kunne anvendes til løbende at tilpasse administrationen, så den bliver så hensigtsmæssig som muligt.

I tilfælde af, at en institution ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil reglerne i lov om almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Institutionernes regnskabsår er finansåret. Ved finansårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. Institutionens årsregnskab indsendes til Undervisningsministeriet. Regnskabet revideres af rigsrevisor i henhold til lov om revisionen af statens regnskaber. Dette følger af regnskabs- og revisionsbestemmelserne i § 42 i lov om institutioner for al-

mengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der er i institutionslovene hjemler til at indhente alle oplysninger fra institutionerne om uddannelserne, deltagere i uddannelse, udstyret, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler, institutionernes drift og i øvrigt om bestyrelsernes medlemmer til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger. Dette fremgår af § 54 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Bestemmelserne omhandler alene oplysninger, institutionerne i forvejen er i besiddelse af.

Der vil med udarbejdelse og indberetning af regnskabstal og investeringsbudgetter med henblik på forvaltningen af investeringsrammerne være tale om nye oplysninger og derved en ny opgave, som ligger ud over de indberetninger, som institutionerne tidligere har været forpligtet til at varetage.

Med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og at følge investeringsniveauet tæt foreslås det at indsætte et nyt *stk.* 2 i § 42 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvorefter institutionerne efter ministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Det er forventningen, at institutionerne som udgangspunkt vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter til Undervisningsministeriet. Investeringsbudgetterne vil skulle indeholde forventede udgifter til nybyggeri, inventar, køb af eksisterende byggeri m.v. fordelt på år. Institutionerne vil som udgangspunkt blive pålagt samtidig at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne. Regnskabstallene vil skulle indeholde afholdte udgifter til nybyggeri, inventar, udstyr, køb af eksisterende byggeri m.v. for regnskabsåret (dvs. det foregående år).

Samtlige investeringer indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, skal indgå i indberetningerne.

Desuden indberettes de samlede donationer til institutionen.

På baggrund af de samlede indberetninger beregner ministeriet, hvor meget der skal tælles med under rammen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter den gældende bestemmelse i § 42, stk. 3, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og al-

men voksenuddannelse m.v., kan undervisningsministeren og rigsrevisor i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 2 nævnte interne revisor.

Det foreslås at ændre henvisningen i bestemmelsen fra stk. 2 til stk. 3. Forslaget er en konsekvens af, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 42 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i § 42, stk. 3, 2. pkt. i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., kan rigsrevisor pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 2, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Det foreslås at ændre henvisningen i bestemmelsen fra stk. 2, 2. pkt., til stk. 3, 2. pkt. Forslaget er en konsekvens af, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 42 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i § 22, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, disponerer institutionerne frit inden for deres formål ved anvendelsen af de samlede statslige tilskud efter §§ 15-21 og øvrige indtægter under ét.

Med den foreslåede justering af bestemmelsen er der tale om en teknisk konsekvens af, at der indsættes et nyt stk. 3 i § 22 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovforslagets § 2, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i § 22 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse disponerer institutioner for erhvervsrettet uddannelse frit inden for deres formål ved anvendelse af tilskud, øvrige indtægter og kapital under ét. Det er dog en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og formål, og gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institu-

tionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Institutionernes investeringer er ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommune og regioner, og institutionerne kan frit anvende opsparede og lånte midler til investeringer, dog med forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter for Finansudvalget, jf. budgetvejledningen og de særlige bevillingsbestemmelser på finansloven, og med de begrænsninger for kapitalanbringelse, der følger af institutionslovgivningen i øvrigt.

Det fremgår af gældende regler, at bestyrelsen er øverste myndighed, jf. § 7 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og skal forvalte institutionens midler sådan, at de bliver til størst mulig gavn for institutionernes formål, jf. § 11 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Bestyrelsen er overfor undervisningsministeren ansvarlig for institutionens virke, herunder forvaltningen

Hensigten med lovforslaget og bestemmelsen er at skabe bedre mulighed for politisk prioritering af investeringsomfanget på de statsfinansierede selvejende områder. Niveaue for investeringsomfanget vil blive fastsat på de årlige finanslove. På finansloven vil der således fremadrettet blive fastsat et samlet, flerårigt investeringsniveau (en ramme) for de statsfinansierede selvejende institutioner under Undervisningsministeriet.

Med henblik på at kunne forvalte den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, foreslås det at indsætte et nyt *stk. 3* i § 22, hvorefter undervisningsministeren vil kunne pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgettede investeringer for de selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Bestemmelsen vil dermed give ministeren mulighed for at pålægge den enkelte institution et konkret investeringsloft. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer. Dette vil ske som led i orienteringen af institutionerne i forbindelse med den almindelige finanslovsproces.

De investeringer, som ministeren vil kunne pålægge en institution for erhvervsrettet uddannelse at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år, og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af eksisterende (ikke-nyopført) bygninger, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog indberettes.

I tilfælde af, at indberetningerne viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsram-

me, vil der på Undervisningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

Efter den foreslåede *stk. 4* bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove. Bemyndigelsen til undervisningsministeren giver mulighed for løbende at tilpasse forvaltningen af de flerårige investeringsrammer.

I forhold til forvaltningen af de flerårige investeringsrammer har Undervisningsministeriet gjort sig følgende foreløbige overvejelser:

Det er umiddelbart ministeriets hensigt, at denne tilpasning først og fremmest vil ske gennem dialog mellem ministeriet og institutionerne, hvor institutionerne anmodes om at revurdere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udsætte eller standse investeringsprojekter. En tilpasningsproces vil kunne indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende år. En i starten af 2018 indledt tilpasningsproces vil således kunne påvirke investeringsmulighederne i 2019.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med de enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne.

Der vil bl.a. kunne lægges vægt på kriterier som samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemaal), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energiudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

Hertil kommer institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

Desuden vil regionale hensyn, herunder hensynet til udbudsforpligtelsen, kunne indgå som kriterium i prioriteringen.

Det er forventningen, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil kunne udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Den institutionsspecifikke ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution inden for den tildelte individuelle ramme kan vælge selv at prioritere investeringerne og således forsat disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen.

Som anført ovenfor vil bemyndigelsen til ministeren kunne anvendes til løbende at tilpasse administrationen, så den bliver så hensigtsmæssig som muligt.

I tilfælde af, at en institution ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil reglerne i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Institutionernes regnskabsår er finansåret. Ved finansårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. Institutionens årsregnskab indsendes til Undervisningsministeriet. Regnskabet revideres af rigsrevisor i henhold til lov om revisionen af statens regnskaber. Dette følger af regnskabs- og revisionsbestemmelserne i § 26 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Der er i institutionslovene hjemler til at indhente alle oplysninger fra institutionerne om uddannelserne, deltagere i uddannelse, udstyret, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler, institutionernes drift og i øvrigt om bestyrelsernes medlemmer til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger. Dette fremgår af § 31 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Bestemmelserne omhandler alene oplysninger, institutionerne i forvejen er i besiddelse af.

Der vil med udarbejdelse og indberetning af regnskabstal og investeringsbudgetter med henblik på forvaltningen af investeringsrammerne være tale om nye oplysninger og dermed en ny opgave, som ligger ud over de indberetninger, som institutionerne tidligere har været forpligtet til at varetage.

Med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og at følge investeringsniveauet tæt foreslås det at indsætte et nyt *stk. 2* i § 26 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorefter institutionerne efter ministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Det er forventningen, at institutionerne som udgangspunkt vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter til Undervisningsministeriet. Investeringsbudgetterne vil skulle indeholde forventede udgifter til nybyggeri, inventar, køb af eksisterende byggeri m.v. fordelt på år. Institutionerne vil som udgangspunkt blive pålagt samtidig at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne. Regnskabstallene vil skulle indeholde afholdte udgifter til

nybyggeri, inventar, udstyr, køb af eksisterende byggeri m.v. for regnskabsåret (dvs. det foregående år).

Samtlige investeringer indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, skal indgå i indberetningerne.

Desuden indberettes de samlede donationer til institutionen.

På baggrund af de samlede indberetninger beregner ministeriet, hvor meget der skal tælles med under rammen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter den gældende bestemmelse i § 26, stk. 3, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan undervisningsministeren og rigsrevisor i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 2 nævnte interne revisor.

Det foreslås at ændre henvisningen i bestemmelsen fra stk. 2 til stk. 3. Forslaget er en konsekvens af, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 26 i lov om institutioner for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovforslagets § 2, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i § 26, stk. 3, 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan rigsrevisor pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 2, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Det foreslås at ændre henvisningen i bestemmelsen fra stk. 2, 2. pkt., til stk. 3, 2. pkt. Forslaget er en konsekvens af, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 26 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovforslagets § 2, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås med bestemmelsen, at loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Til § 4

Det færøske hjemmestyre og det grønlandske selvstyre lovgiver om egne forhold i relation til skolevæsenet. Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse gælder således ikke for Færøerne og Grønland.

Det foreslås derfor, at denne lov heller ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 37. Inden for deres formål disponerer institutionerne frit over de samlede statslige tilskud efter §§ 30, 31, 33 og 34 og over øvrige indtægter. Det er en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og formål, og gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Stk. 2. ---

§ 42. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ministeren for børn, undervisning og ligestilling og rigsrevisor kan i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 2 nævnte interne revisor. Rigsrevisor kan pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 2, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Stk. 4. ---

I lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 750 af 21. juni 2016, som ændret ved § 1 i lov nr. 1746 af 27. december 2016 og § 2 i lov nr. 192 af 27. februar 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 37, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »øvrige indtægter«: »under ét, jf. dog stk. 3«.

2. I § 37 indsættes som *stk. 3 og 4*:

»*Stk. 3.* Undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. stk. 3.«

3. I § 42 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Institutionerne skal efter anmodning fra undervisningsministeren indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 37, *stk. 3 og 4.*«

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 3-5*.

4. I § 42, *stk. 3, 1. pkt.*, der bliver *stk. 4, 1. pkt.*, ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

5. I § 42, *stk. 3, 2. pkt.*, der bliver *stk. 4, 2. pkt.*, ændres »stk. 2, 2. pkt.« til: »stk. 3, 2. pkt.«

§ 2

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 749 af 21. juni 2016, som ændret ved § 2 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, foretages følgende ændringer:

§ 22. Institutionerne disponerer frit inden for deres formål ved anvendelsen af de samlede statslige tilskud efter §§ 15-21 og øvrige indtægter under ét. Det er en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og formål, og gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Stk. 2. ---

§ 26. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ministeren for børn, undervisning og ligestilling og rigsrevisor kan i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 2 nævnte interne revisor. Rigsrevisor kan pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 2, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Stk. 4-5. ---

1. I § 22, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »øvrige indtægter under ét«: », jf. dog stk. 3«.

2. I § 22 indsættes som *stk. 3 og 4*:

»*Stk. 3.* Undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. stk. 3.«

3. I § 26 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Institutionerne skal efter anmodning fra undervisningsministeren indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 22, stk. 3 og 4.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

4. I § 26, *stk. 3, 1. pkt.*, der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

5. I § 26, *stk. 3, 2. pkt.*, der bliver stk. 4, 2. pkt., ændres »stk. 2, 2. pkt.« til: »stk. 3, 2. pkt.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.